

PROGRAM STUDIÓW

Program obowiązuje od roku akademickiego: 2023/2024

1. **KIERUNEK STUDIÓW:** Geopolityka
2. **KOD ISCED:** 0312 POLITOLOGIA I WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE
3. **FORMA/FORMY STUDIÓW:** Stacjonarne / niestacjonarne
4. **LICZBA SEMESTRÓW:** 6
5. **TYTUŁ ZAWODOWY NADAWANY ABSOLWENTOM:** licencjat
6. **PROFIL KSZTAŁCENIA:** Ogólnoakademicki
7. **DZIEDZINA NAUKI:** Nauki społeczne
8. **DYSCYPLINA NAUKOWA :** NAUKI O POLITYCE I ADMINISTRACJI 60 % (108 ECTS), NAUKI O BEZPIECZEŃSTWIE 20% (36 ECTS) STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE 20% (36 ECTS),
9. **Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180**
 - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **91** – studia stacjonarne, **48** – studia niestacjonarne;
 - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): **95**;
 - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): **68**;
 - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, nie mniejsza niż 5 ECTS: **6**.
10. **Łączna liczba godzin zajęć: 4545 – studia stacjonarne, 4490 – studia niestacjonarne, w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 2260 – studia stacjonarne, 1195 – studia niestacjonarne.**
Liczba godzin zajęć prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: 0.
11. **Koncepcja i cele kształcenia** (w tym opis sylwetki absolwenta):

Punktem wyjścia w przekazywaniu wiedzy z zakresu geopolityki jest wiedza ogólna z dziedziny nauk społecznych, przede wszystkim z nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie, z uwzględnieniem stosunków międzynarodowych jako wyodrębniającej się właśnie dyscypliny. Celem głównym procesu nauczania jest ukształtowanie wiedzy oraz świadomości złożonych związków pomiędzy polityką międzynarodową a jej uwarunkowaniami przestrzennymi, geoeconomicznymi i społeczno-kulturowymi. Świadomość ta jest szczególnie istotna z uwagi na proces wielopoziomowych zmian w strukturze systemu międzynarodowego, związanych z amerykańsko-chińską rywalizacją na poziomie globalnym oraz zmianami europejskiego środowiska strategicznego, wywołanymi przez inwazję Rosji na Ukrainę w 2022 r.

Osią procesu kształcenia na kierunku geopolityka jest wiedza dotycząca stosunków międzynarodowych w ujęciu historycznym i współczesnym, w tym relacji polityczno-ekonomicznych w ich aspekcie bezpieczeństwa (militarnego i pozamilitarnego), w kontekście szeroko pojętych uwarunkowań geograficznych i ich wpływu na procesy i decyzje polityczne. Struktura procesu kształcenia jest odpowiedzią na rosnącą potrzebę zrozumienia dynamicznych, nieliniowych procesów zmiany środowiska funkcjonowania państwa i jego instytucji, zarówno sektora prywatnego, jak i publicznego.

Absolwent kierunku geopolityka posiada wiedzę, pozwalającą mu na identyfikowania najważniejszych procesów kształtujących równowagę geostrategiczną i jej zakłócenia w różnych regionach świata, przede wszystkim w bezpośrednim otoczeniu Polski oraz wskazanie ich trajektorii. Zostanie także wyposażony w uniwersalne kompetencje

prognostyczne, pozwalające na tworzenie wariantowych scenariuszy rozwoju sytuacji politycznej, społecznej i ekonomicznej. Kompetencje te będą miały wielorakie zastosowanie w środowisku profesjonalnym. Struktura jego wiedzy będzie obejmować zagadnienia z zakresu funkcjonowania różnych instytucji w wymiarze przestrzennym i temporalnym. Teoretyczne aspekty geopolitycznego wymiaru sytuacji na świecie, obejmujące wiedzę z zakresu historii najnowszej, geoeconomii, dyplomacji, kontekstów funkcjonowania różnego typu uczestników stosunków międzynarodowych, zmian klimatu, konsekwencji szybkiego postępu technologicznego zostanie wzbogacona o rozumienie procesów decyzyjnych w geopolityce, znaczenia funkcjonowania ekosystemu nowoczesnych mediów.

Istotny jest także komponent wiedzy na temat uwarunkowań funkcjonowania wielkich jednostek geopolitycznych, takich jak Eurazja, Bliski Wschód oraz region Azji i Pacyfiku oraz tych bliższych Polsce - Międzymorza i regionu Morza Bałtyckiego.

Elementem procesu kształcenia jest także kształtowanie najlepiej pojętych postaw patriotycznych oraz tworzenia podstaw dla budowania, utrwalania i promowania polskiej perspektywy geopolitycznej, która zaowocuje większą świadomością zmieniającej się roli Polski w europejskim i światowym równaniu strategicznym. Rozwijanie takiej perspektywy jest koniecznym elementem dla prawidłowego działania społeczeństwa oraz efektywnej realizacji swoich funkcji przez państwo.

Studia na kierunku geopolityka stworzą trwały fundament wiedzy oraz instrumenty poznawcze i analityczne, które pozwolą absolwentowi odnaleźć się w różnych rolach zawodowych. Absolwent studiów na kierunku geopolityka jest gotowy do pracy w instytucjach publicznych i podmiotach rynkowych, jako dobrze wykształcony pracownik, rozumiejący aktualną politykę międzynarodową i umiejący aktywnie uczestniczyć w jej realizacji. Zarysowana wyżej wiedza pozwoli mu efektywnie działać w zglobalizowanym środowisku biznesowym.

Na studiach pierwszego stopnia, student kierunku geopolityka będzie dysponował wyborem pomiędzy grupami przedmiotów: *działania operacyjne* oraz *analiza i prognozowanie*.

Grupa przedmiotów do wyboru: *działania operacyjne*

Absolwent studiów na kierunku geopolityka, który wybierze grupę przedmiotów *działania operacyjne* będzie dysponował wiedzą z zakresu działania współczesnych służb dyplomatycznych oraz pozostałych, właściwych merytorycznie instytucji publicznych, kreujących i realizujących przedsięwzięcia z zakresu szeroko rozumianej geopolityki. Treści dydaktyczne zawarte w przedmiotach z tej grupy, stanowią odpowiedź na trwającą wielowymiarową transformację architektury geopolitycznej regionu i przyczyniają się do budowy kluczowych kompetencji w istotnych z punktu widzenia funkcjonującego w definiowanym przez procesy nielinearne, niestabilnym systemie międzynarodowym. Absolwent pozna podstawy pozyskiwania, analizowania i dystrybuowania informacji (przede wszystkim w środowisku sieciowym). Uzyska wiedzę z zakresu zachowania w sytuacjach kryzysowych różnego typu oraz współpracy z mediami. Pozna mechanizmy decyzyjne funkcjonujące w podmiotach państwowych i pozapaństwowych (w tym z sektora ekonomicznego, analitycznego i bezpieczeństwa) działający na płaszczyźnie szeroko rozumianej geopolityki.

Student, który wybierze grupę przedmiotów *działania operacyjne*, zostanie przygotowany do podjęcia profesjonalnych działań w dynamicznym środowisku zawodowym – zarówno w administracji publicznej jak i szeroko rozumianym sektorze prywatnym, także w wymiarze międzynarodowym.

Grupa przedmiotów do wyboru: *analiza i prognozowanie*

Student kierunku geopolityka, który wybierze grupę przedmiotów *analiza i prognozowanie*, zostanie wyposażony we wszechstronną wiedzę w zakresie procesów geopolitycznych. Przede wszystkim zbuduje warsztat pracy analitycznej, który pozwoli mu funkcjonowania w profesjonalnych instytucjach analitycznych lub naukowych, zarówno w sektorze państwowym, jak i prywatnym. Zbuduje warsztat analityczny, które pozwoli mu realizować się na płaszczyźnie szeroko rozumianego doradztwa, nie tylko w sferze politycznej, naukowej czy analitycznej, ale także biznesowym.

Dzięki treściom dydaktycznym zawartym przedmiotach składających się na grupę przedmiotów do wyboru *analiza i prognozowanie*, absolwent będzie dysponował szerokim wiedzą o procesach definiujących sytuację geopolityczną w kluczowych dla stabilności światowej regionach - obszarze transatlantyckim, ze szczególnym uwzględnieniem regionu Europy Środkowej i Wschodniej, Azji i Pacyfiku oraz Bliskiego Wschodu. Zbudują wiedzę na temat trwających oraz potencjalnych konfliktów o różnym poziomie intensywności (od konfliktów poniżej progu wojny, hybrydowych przez pełnoskalowe wojny aż po konfrontacje strategiczne), toczących się w różnych domenach (lądowej,

powietrznej, morskiej, kosmicznej i cyfrowej), ich uwarunkowań prawnych oraz innych aspektów szczegółowych – geopolitycznego znaczenia podmiotów niepaństwowych (od korporacji transnarodowych przez międzynarodowe organizacje pozarządowe po organizacje terrorystyczne i prywatne firmy wojskowe) oraz służb specjalnych. Student uzyska też wiedzę w zakresie prognozowania geopolitycznego, która pozwoli mu dokonywać skonstruowanych naukowo analiz dotyczących przyszłości procesów i zjawisk geopolitycznych. Wytworzony w ten sposób zdyscyplinowany model myślenia o przyszłości posłuży zbudowania niezbędnego zaplecza intelektualnego, które pozwoli mu na adaptację do dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości oraz efektywną pracę w środowisku profesjonalnym. Zespół umiejętności absolwenta studiów na kierunku geopolityka, grupa przedmiotów *analiza i prognozowanie*, sprawi, że będzie on gotowy do podjęcia efektywnej działalności naukowo-doradczej w pełnym spektrum instytucji społecznych.

12. EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Oznaczenie symboli

(przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku: „geopolityka”

1 – studia pierwszego stopnia

A – profil ogólnoakademicki

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K – kategoria kompetencji społecznych

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)
w zakresie WIEDZY			
G1A_W01	Zna i rozumie definicję oraz kategorie pojęciowe z zakresu geopolityki.	P6U_W	PS6_WG
G1A_W02	Rozumie zasady funkcjonowania systemu międzynarodowego i dynamikę procesów geopolitycznych oraz geoeconomicznych.	P6U_W	PS6_WG
G1A_W03	Identyfikuje państwowych i niepaństwowych aktorów geopolitycznych oraz rozumie ich rolę.	P6U_W	PS6_WG

G1A_W04	Zna i rozumie uwarunkowania oraz zasady funkcjonowania sojuszy polityczno-wojskowych.	P6U_W	PS6_WG
G1A_W05	Opisuje formalno-prawne uwarunkowania funkcjonowania relacji między państwami.	P6U_W	PS6_WG
G1A_W06	Rozumie etyczne fundamenty polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.	P6U_W	PS6_WK
G1A_W07	Zna zasady komunikowania społecznego i politycznego.	P6U_W	PS6_WG
G1A_W08	Charakteryzuje zasady dotyczące pozyskiwania, analizy i dystrybucji informacji.	P6U_W	PS6_WG
G1A_W09	Zna i rozumie strategiczne aspekty zjawisk politycznych, społecznych, gospodarczych i militarnych na poziomie zaawansowanym	P6U_W	PS6_WG
G1A_W10	Posiada zaawansowaną wiedzę na temat podmiotów działających w sferze bezpieczeństwa międzynarodowego.	P6U_W	PS6_WG
G1A_W11	Dysponuje wiedzą na temat elementów, etapów i reguł prowadzenia procesu badawczego w naukach społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem prognozowania.	P6U_W	PS6_WG
G1A_W12	Identyfikuje zasady formułowania i realizacji strategii geopolitycznych	P6U_W	PS6_WG
G1A_W13	Potrafi wyjaśnić wpływ postępu technologicznego na globalne procesy społeczne, polityczne i ekonomiczne.	P6U_W	PS6_WK
G1A_W14	Zna istotę geopolityki z perspektywy historii myśli geopolitycznej.	P6U_W	PS6_WK
G1A_W15	Ma wiedzę na temat mechanizmów funkcjonowania sieci społecznych, politycznych i technologicznych.	P6U_W	PS6_WG

w zakresie UMIĘTNOŚCI			
G1A_U01	Potrafi identyfikować współczesne i wyłaniające się (emerging) problemy geopolityczne.	P6U_U	PS6_UW
G1A_U02	Potrafi zaproponować rozwiązania problemów politycznych, gospodarczych i społecznych w oparciu o samodzielną analizę uwarunkowań geopolitycznych.	P6U_U	PS6_UW
G1A_U03	Samodzielnie planuje i organizuje proces gromadzenia, analizy i dystrybucji informacji.	P6U_U	PS6_UO
G1A_U04	Potrafi wykorzystać narzędzia komunikacyjne w celu optymalizacji procesów analitycznych w zakresie geopolityki.	P6U_U	PS6_UO
G1A_U05	Potrafi organizować pracę zespołu analitycznego lub doradczego, zgodnie z wymogami profesjonalnymi, zasadami ergonomii oraz BHP	P6U_U	PS6_UO
G1A_U06	Samodzielnie planuje i organizuje proces ustawicznego podnoszenia własnych kwalifikacji w oparciu o ugruntowaną wiedzę z zakresu geopolityki.	P6U_U	PS6_UU

G1A_U07	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6U_U	PS6_UK
G1A_U08	Potrafi aktywnie uczestniczyć w debacie na temat procesów geopolitycznych oraz formułować argumenty merytoryczne, także w sytuacjach konfliktowych.	P6U_U	PS6_UK
G1A_U09	Potrafi prawidłowo i efektywnie stosować specjalistyczną terminologię w procesie profesjonalnej komunikacji.	P6U_U	PS6_UK
G1A_U10	Potrafi stosować metody i narzędzia służące opisowi oraz analizie problemów z zakresu geopolityki.	P6U_U	PS6_UW
G1A_U11	Potrafi uwzględniać trendy geopolityczne w tworzeniu produktów analitycznych w zakresie aktualnego i prognozowanego stanu sytuacji na świecie.	P6U_U	PS6_UW
G1A_U12	Rozpoznaje mechanizmy działania sterujące procesami geopolitycznymi i geoeconomicznymi.	P6U_U	PS6_UW
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH			
G1A_K01	Odpowiedzialnie realizuje role zawodowe z uwzględnieniem zasad etyki zawodowej.	P6U_K	P6S_KR
G1A_K02	Odpowiedzialnie podejmuje i realizuje działania na rzecz interesu publicznego.	P6U_K	P6S_KO
G1A_K03	Wykorzystuje w sposób celowy umiejętność krytycznej analizy rzeczywistości geopolitycznej.	P6U_K	P6S_KK
G1A_K04	Wykazuje się przedsiębiorczością i innowacyjnością w działaniach na rzecz szeroko pojętego otoczenia społecznego.	P6U_K	P6S_KK
G1A_K05	Uznaje znaczenie i potrzebę wykorzystywania wiedzy eksperckiej w procesach istotnych dla interesu narodowego.	P6U_K	P6S_KK

13. ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:				
1.	BHP	0	Istota regulacji prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (prawa, obowiązki i odpowiedzialność dyscyplinarna studentów w czasie pracy i nauki na terenie Uczelni i w domach studenckich). Obowiązki organizatorów procesów pracy i wykonawców (współdziałanie warunkiem powodzenia). Przyczyny zdarzeń wypadkowych (obszar techniki-materialne środowisko pracy, organizacja procesów pracy, zachowania	G1A_W05 G1A_W08 G1A_U01 G1A_U02 G1A_K05

			ludzkie). Identyfikacja czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych występujących w procesie dydaktycznym, ćwiczeń terenowych, praktyk zawodowych. Podstawowe przepisy i zasady profilaktyki przeciwpożarowej (drogi ewakuacji i zasady podczas ewakuacji). Prewencja jako priorytet bhp.	
2.	Język obcy	9	Treści leksykalne: Zagadnienia występujące w ogólnodostępnych i stosowanych na zajęciach podręcznikach na poziomie B2 (np. uniwersytet, przedmiot studiów, wykształcenia, praca, media, technologie, środowisko, zdrowie, żywienie, sport, czas wolny, edukacja, zakupy, podróżowanie, społeczeństwo, kultura, zjawiska społeczne). 2. Treści gramatyczne: Zgodne z sylabusem podręczników przewidzianych dla poziomu B2 dla danego języka i zgodne z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Funkcje językowe: Zgodne z sylabusem podręczników dla poziomu B2 i pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym (np. branie czynnego udziału w dyskusjach, wyrażanie emocji oraz wyrażanie swoich opinii, argumentowanie i formułowanie swojego punktu widzenia w formie ustnej i pisemnej, dokonywanie prezentacji).	G1A_U15 G1A_K03
3.	Wychowanie fizyczne (dotyczy studiów stacjonarnych)	0	Tenis stołowy. Zarys historii tenisa stołowego, przepisy gry. Postawa i ratownictwa w zakresie ratowania z łodzi i z wody. Ocena sytuacji na wodzie w podejmowaniu decyzji akcji ratunkowych. Kolarstwo. Doskonalenie techniki podstawowych elementów jazdy, podwyższenie sprawności fizycznej, odżywianie podczas wzmożonego wysiłku fizycznego, poruszanie się przy stole. Fachowe nazewnictwo uderzeń z forehandu i beckhandu oraz technika ich wykonywania. Serwis i sposoby trzymania rakietki – korekta błędów. Gry pojedyncze, podwójne i mieszane. Nauka sędziowania. Systemy rozgrywek. Zasady organizowania turniejów i zawodów. Ćwiczenia z elementami jogi, callanetics Historia jogi, callanetics, analiza techniki wykonania podstawowych I-asan, poprawne oddychanie, umiejętność panowania nad własnym ciałem, poznanie metod koncentracji, ćwiczenia relaksacyjne. Atletyka terenowa. Udział w różnorodnych ćwiczeniach fizycznych kształtujących sprawność koordynację i kondycję, zabawy i gry ruchowe w terenie, udział w zajęciach w terenie naturalnym: atletyka terenowa, uświadamianie znaczenia aktywności ruchowej w życiu człowieka i jej wpływu na poszczególne układy organizmu, wyposażenie w wiedzę umożliwiającą dbanie o zdrowie wyposażenie w zasób wiedzy na temat dokonywania pomiarów sprawności	G1A_U06

			<p>i wydolności fizycznej organizmu, uświadomienie znaczenia samokontroli i samooceny sprawności i wydolności fizycznej. Pilates. Pilates jako nowoczesna metoda ćwiczeń będąca alternatywą dla fitnessu. Kształtowanie świadomości własnego ciała poprzez ćwiczenia Pilatesa. Doskonalenie dokładności i powolności ruchów oraz świadomości napięcia mięśni podczas wykonywania ćwiczeń. Pokonywanie oporu własnego ciała. Wszechstronność ćwiczeń Pilatesa i ich zastosowanie w kształtowaniu prawidłowej postawy ciała. Lecnicze walory ćwiczeń Pilatesa. Zapoznanie studentów z różnorodnością ćwiczeń Pilatesa. Gry rekreacyjne. Nauka i doskonalenie techniki popularnych gier i zabaw rekreacyjnych, jako sportów całego życia. Kształtowanie umiejętności ruchowych i wydolności fizycznej poprzez różne formy ruchu. Zabawy i gry ruchowe terenowe i w pomieszczeniach sportowych. Nauka zasad prowadzenia gier rekreacyjnych i umiejętności sędziowania. Narciarstwo. Opanowanie podstaw poruszania się na nartach, opanowanie skrętów równoległych: kontrolowanie prędkości i umożliwiających szybkie zatrzymanie, ześlizg, skręt stop, skręt dostokowy, skręt z półpługu, skręt z poszerzenia kąтового, skręt równoległy NW, śmig bazowy, opanowanie jazdy na krawędziach, skręt równoległy, śmig, jazda w każdym śniegu i terenie, jazda po muldach, jazda w głębokim śniegu, jazda na bardzo stromych stokach, jazda w trudnych warunkach śniegowych (mokry śnieg, szreń). Żeglarstwo. Zdobywanie wiedzy z zakresu zachowań załogi w porcie i na jachcie – etykieta żeglarska w tym, umiejętność poruszania się i obsługiwanie elementów konstrukcyjnych i urządzeń znajdujących się na łodzi, wiedza dotycząca organizacji życia załogi w tym elementy kulinarne higieniczne, zdrowotne i biwakowe. Teoria żeglowania oraz podstawowe przepisy żeglarskie, podstawy meteorologii i ratownictwa wiadomości o jachtach żeglarskich – budowa. Prace bosmańskie obejmujące rodzaje lin oraz umiejętność zastosowania podstawowych węzłów żeglarskich zgodnie z ich przeznaczeniem. Prowadzenie jachtu żaglowego z wykorzystaniem manewrów podstawowych, dodatkowych oraz prowadzeniem jachtu na silniku. Elementy rego, odżywianie przed wysiłkiem, w trakcie i po wysiłku, wycieczki rowerowe np. Kielce – Ciekoty, Kielce – Święta Katarzyna.</p>	
4.	Szkolenie biblioteczne	0	Podanie podstawowych informacji o Bibliotece Uniwersyteckiej (historia, struktura organizacyjna, zadania, misja, zbiory tradycyjne i elektroniczne.	G1A_W01 G1A_W02

			Prezentacja aktualnej strony www Biblioteki Uniwersyteckiej i omówienie jej zawartości. Wyjaśnienie procedur bibliotecznych związanych z zapisem do biblioteki, omówienie zasad korzystania ze zbiorów, szczegółowa informacja na temat usług, jakie świadczy Biblioteka Uniwersytecka na rzecz użytkowników. W trakcie zwiedzania i ćwiczeń na terenie biblioteki szczególną uwagę zwraca się na strefę wolnego dostępu, w której można korzystać z wydawnictw zwartych (książki), ciągłych (czasopisma, prasa: bieżąca, tygodniki, miesięczniki, kwartalniki, regionalna i zagraniczna). Informacja na temat kopiowania i skanowania materiałów ze zbiorów biblioteki w świetle ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.	G1A_U05 G1A_U06 G1A_K04 G1A_K05
5.	Techniki informacyjno-komunikacyjne	1	Budowa komputera. Organizacja pracy i korzystania z komputera, systemy plików, pamięci dyskowe. Bezpieczeństwo i zdrowie środowiska pracy. Systemy Operacyjne. Podstawy pracy w Windows. Charakterystyka systemów informacyjnych. Sieci komputerowe, budowa i wykorzystanie. Wykorzystywanie możliwości sieciowych komputera. Użytkowanie komputera, możliwości i zasady użytkowania programów komputerowych, typy oprogramowania. Edytor tekstu MS Word: formatowanie tekstu, wstawianie i formatowanie symboli, tabulatorów, tabel, wstawianie obiektów graficznych, dokumenty wielostronicowe, korespondencja seryjna z wykorzystaniem baz danych, edycja wzorów. Arkusz kalkulacyjny Excel: wprowadzanie, wypełnianie ciągami wartości, adresacja, funkcje. Tworzenie i modyfikacja wykresów. Tabele (bazy) danych, kreator funkcji arkusza, zaawansowane formuły. Wykorzystanie arkusza w analizach statystycznych danych liczbowych.	G1A_W08 G1A_W13 G1A_W15 G1A_U03 G1A_U06 G1A_U09 G1A_U12 G1A_K02 G1A_K03
6.	Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego	1	Pojęcie utworu, prawa autorskie osobiste i majątkowe. Dozwolony użytek. Prawa pokrewne. Wynalazek, wynalazek biotechnologiczny oraz patent. Znaki towarowe oraz prawa ochronne na znaki towarowe. Wzory przemysłowe. Wzory użytkowe.	G1A_W01 G1A_W05 G1A_W15 G1A_U02 G1A_U09 G1A_K03 G1A_K05
7.	Przedsiębiorczość	1	Konceptualizacja przedsiębiorczości. Cechy osobowości a przedsiębiorczość. Przedsiębiorca jako osoba: charakterystyka cech osobowości przedsiębiorcy, motywacji do podejmowania działalności gospodarczej. Kompetencje przedsiębiorcze. Poznawcze uwarunkowania przedsiębiorcy. Szansa jako źródło przedsięwzięć gospodarczych. Rodzaje	G1A_W01 G1A_U12 G1A_K03

			szans i sposoby ich wykorzystania. Strefy zagrożeń. Wpływ warunków zewnętrznych na powstawanie i rozwijanie przedsięwzięć biznesowych. Planowanie przedsięwzięć biznesowych. Przedsiębiorczość indywidualna. Przedsiębiorczość akademicka. Przedsiębiorczość społeczna. Przedsiębiorczość rodzinna. Pojęcie, istota i rodzaje innowacji.	
8.	Pierwsza pomoc przedmedyczna	0	Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej	G1A_K02
9.	Człowiek w cywilizacji europejskiej	2	Wykład: Pozycja człowieka i sens jego poczynań w ramach cywilizacji europejskiej. Cywilizacja europejska jako składowa nauki o cywilizacji. Wymiar sprzężeń zwrotnych między nauką o cywilizacji a innymi dyscyplinami naukowymi (interdyscyplinarny charakter przedmiotu). Geneza i upowszechnienie pojęcia cywilizacja. Przegląd definicji cywilizacji. Wybrane klasyfikacje cywilizacji. Teoria cywilizacji F. Konecznego. Charakterystyka siedmiu żywych cywilizacji Konecznego. Cechy konstytutywne cywilizacji łacińskiej. Cywilizacja w świetle myśli A. J. Toynbeego. Ewolucja cywilizacji zachodniej według A. Toynbeego (geneza i wzrastanie, załamanie i dezintegracja cywilizacji). Geneza Europy. Pochodzenie nazwy „Europa”. Etymologia i źródła mitologiczne. Pierwsi mieszkańcy Europy. Siedem mitochondrialnych matek ludności zamieszkującej Europę. Antyczna geneza cywilizacji i kultury europejskiej (cywilizacja minojska, etapy rozwoju cywilizacji kretańskiej, znaczenie i kulturowa rola Knossos). Główne wyznaczniki i podstawowe wartości człowieka w cywilizacji europejskiej. Materialne i symboliczne źródła tożsamości europejskiej. Cechy konstytutywne tożsamości europejskiej. Znaczenie greckiej filozofii i rzymskiego systemu prawa dla rozwoju cywilizacji europejskiej. Chrześcijański fundament cywilizacji europejskiej. Barbarzyńskie korzenie cywilizacji europejskiej. Oświeceniowy fundament cywilizacji europejskiej. Ewolucja cywilizacji europejskiej. Źródła i aksjologiczne podstawy kultury europejskiej. Laicyzacja kultury europejskiej. Perspektywy rozwoju i zagrożenia stojące przed człowiekiem w ramach cywilizacji europejskiej.	G1A_W02 G1A_W09 G1A_W14 G1A_U01 G1A_U01 G1A_U11 G1A_K01 G1A_K02 G1A_K05
10.	Wybrane elementy współczesnej kultury	2	Wykład: definicje kultury, jej funkcje i jej ewolucja; podstawowe pojęcia kulturoznawcze; kultura symboliczna a materialna; kultura jako adaptacja do środowiska; rozumienie i interpretacja kultury; kultura wysoka i kultura masowa (popularna); krytyka kultury masowej. Ćwiczenia: wybrane trendy w kulturze współczesnej - dyskusja nad przypadkami (rynek muzyczny, sztuk plastycznych i wizualnych, teatr, film).	G1A_W05 G1A_W06 G1A_W07 G1A_U04 G1A_U08 G1A_U09 G1A_K03

11.	Filozofia	2	Wykład: geneza filozofii; siatka pojęciowa, specyfika – odrębność; relacje do nauki, sztuki i religii; struktura filozofii; filozofia starożytnej Grecji; filozofia rzymska; chrześcijańska wczesna myśl filozoficzna; filozofia średniowiecza; myśl pozytywistyczna i scjentyzm; nowe nurty filozoficzne. Ćwiczenia: metody sokratyczne; analiza myśli Platona i Arystotelesa w perspektywie działów filozofii; teocentryzm, filozofia Renesansu i Oświecenia; współczesne koncepcje filozoficzne.	G1A_W01 G1A_W04 G1A_W06 G1A_U07 G1A_U05 G1A_K01 G1A_K05
10.	Przedmiot do wyboru w zakresie wsparcia w procesie uczenia się – Metody wsparcia uczenia się lub Psychologia rozwoju osobistego	2	Zarządzanie czasem a skuteczność procesu uczenia się; style uczenia się. Metody, techniki wspomagania uczenia się; jak pozyskiwać wiedzę i informację? Selekcja i dobór źródeł; techniki pamięciowe w procesie nauki. Mnemotechniki (łańcuchowa metoda skojarzeń, system cyfrowo-literowy); inne narzędzia w procesie uczenia się (graficzne notatki, słowa klucze, mapy myśli); motywacja w procesie uczenia się; projektowanie ścieżki własnego rozwoju; narzędzia audiowizualne w procesie uczenia się. Wprowadzenie do problematyki psychologii rozwoju osobistego. Psychologia pozytywna, psychologia zdrowia i psychologia rozwoju osobistego w świetle teorii. Definicja i pojęcia. Rozwój psychiczny i jego natura. Rozwój społeczno-moralny i jego praktyczne implikacje. Wspieranie w zakresie samopoznania. Konstruktywna komunikacja interpersonalna jako wyraz dojrzałości psychicznej oraz narzędzie rozwoju osobistego w relacjach społecznych, współpracy w grupie. Psychologia grupy (fazy procesu grupowego). Praca w zespole, role grupowe, więzi społeczne. Odporność psychiczna jako podstawa budowania dobrostanu psychicznego oraz efektywność i konsekwencja w osiąganiu celów osobistych i społecznych. Sposoby wzmacniania odporności psychicznej. Planowania własnego życia i podejmowania decyzji co do własnej przyszłości. Zarządzanie edukacją wspierającą rozwój indywidualny. Poszukiwanie motywacji dla podejmowanych aktywności życiowych. Psychologia zmiany. Wpływ zmiany na funkcjonowanie psychospołeczne jednostki i jej rozwój osobisty. Zmiana jako element osiągania wyznaczonych celów: osobistych, zawodowych, społecznych.	G1A_W03 G1A_W11 G1A_U06 G1A_U08 G1A_U10 G1A_K02 G1A_K03 G1A_K05
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE/ KIERUNKOWE:				
1.	Podstawy nauk o polityce i administracji	5	Wykład: Polityka a politologia (oraz działania i zjawiska polityczne); proces badawczy polityki. Metodologia nauk społecznych; system polityczny; władza jako oś polityki; fenomen przywództwa; kompetencje	G1A_W01 G1A_W02 G1A_W06

			<p>i odpowiedzialność lidera (+ biurokracja wg Webera); legitymacja, legitymizacja, delegitymizacja; podmiotowość polityczna; świadomość polityczna; interesy i sposoby ich artykulacji; dylematy współczesnego państwa; reżim polityczny. Nauka o państwie wśród innych nauk społecznych; sposoby definiowania państwa; teorie powstania państwa; cele istnienia państwa (racja stanu); mechanizmy sprawowania władzy w państwie; państwo a instytucje demokracji bezpośredniej (demokratyczne państwo prawne); typy i formy państwa.</p> <p>Ćwiczenia: Teoria polityki – pojęcie, istota; współczesne teorie polityki; determinanty polityki; różnorodność podejść analitycznych w polityce: normatywne, empiryczne, krytyczne, historyczne; teorie władzy polityczne; współczesne teorie działań politycznych; demokracja – jej teorie i współczesne wyzwania; kultura polityczna; uwarunkowania i ograniczenia polityki; wyzwania współczesnej polityki: religia, ekonomia, bezpieczeństwo; nowy język polityki. Formy rządów, partie w państwie; suwerenność państwa; państwo a społeczeństwo obywatelskie; państwo a gospodarka, kultura i religia; wyzwania współczesnego państwa; samorząd terytorialny w państwie.</p>	<p>G1A_W09 G1A_U01 G1A_U05 G1A_U07 G1A_U09 G1A_U12 G1A_K04 G1A_K05</p>
2.	Komunikowanie społeczne	3	<p>Wykład: Pojęcie komunikacji i jej poziomy. Społeczne funkcje systemów komunikacji. Podstawowe typy i formy komunikowania. Etyczny wymiar komunikowania społecznego.</p> <p>Ćwiczenia: Elementy procesu komunikowania. Komunikacja społeczna – charakterystyka i specyfika. Typy komunikowania – komunikowanie informacyjne i perswazyjne. Formy komunikowania – komunikowanie werbalne i niewerbalne. Szumy i bariery w komunikowaniu społecznym. Sposoby przewyższania barier komunikacyjnych. Etyczny wymiar komunikowania społecznego – case studies. Systemy komunikowania społecznego.</p>	<p>G1A_W01 G1A_W07 G1A_U08 G1A_U09 G1A_K02 G1A_K03 G1A_K04</p>
3.	Najnowsza historia polityczna świata	5	<p>Wykład: Pojęcie najnowszej historii politycznej świata. Granice chronologiczne i periodyzacja. Nowe ideologie i programy w XIX wieku. Rywalizacja mocarstw o wpływy i znaczenie w świecie przełomu wieków. Konflikty wojenne przełomu XIX i XX wieku. Wojna wnuków i kuzynów. Przyczyny i przebieg Wielkiej Wojny. Świat okresu międzywojennego (1919-1939). Sprawy Dalekiego Wschodu. Konferencja waszyngtońska (XI 1921-II 1922). Militaryzacja Japonii i podbój Mandżurii. Konflikty wojenne lat 1935-1939. Podboje Japonii w Chinach w latach 1937-1939. Narastanie kryzysu politycznego w świecie w latach 1938-1939. Najazd na Polskę i wybuch</p>	<p>G1A_W03 G1A_W04 G1A_W05 G1A_U02 G1A_U12 G1A_K02 G1A_K05</p>

			<p>wojny we wrześniu 1939. Kształtowanie nowych koncepcji politycznych i bloków wojennych. Walka o nordycką Europę. II wojna na Dalekim Wschodzie. W cieniu wojny (1945-1947). Początki zimnej wojny. Powstanie Organizacji Narodów Zjednoczonych. Procesy zbrodniarzy wojennych i kolaborantów. Traktaty pokojowe po II wojnie światowej. Zaostrzenie walki o wpływy na Bliskim Wschodzie i rozpad systemu kolonialnego w Azji Południowo-Wschodniej. Przejście USA i innych państw zachodnich do blokowania ekspansji ZSRR. Kwestia niemiecka w latach 1949-1953. Polityka Stalina w ostatnich latach jego życia (1949-1953). Neutralizacja Japonii. Działalność ONZ w okresie narastania zimnej wojny (1949-1953). Stabilizacja powojennej Europy (1953-1956). Rola Stanów Zjednoczonych w świecie. Dekolonizacja Afryki, ruch państw Trzeciego Świata. Ewolucja stosunków w Azji. Ameryka Łacińska i kryzys kubański 1962 roku. Problem integracji europejskiej. Tendencje odprężeniowe w świecie w latach 1970-1975. Konferencja Bezpieczeństwa Współpracy w Europie. Rozpad bloku komunistycznego i upadek ZSRR (1976-1991). „Głasnost” i „pierestrojka”. Reformy Gorbaczowa w ZSRR. Rozpad Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i upadek Gorbaczowa. Ćwiczenia: I Wojna Światowa i jej następstwa. Rewolucje 1917 r. w Rosji. Powstanie ZSRR. Kryzys demokracji w okresie międzywojennym: faszyzm włoski, nazizm niemiecki, państwa autorytarne. Polityka zagraniczna III Rzeszy. Zimna wojna: pojęcie i periodyzacja. Konflikty zimnowojenne. Blok wschodni: meandry destalinizacji. Blok zachodni: między dobrobytem a kontestacją. Demokratyczne transformacje w Europie końca XX w. Bliski Wschód po 1948 roku. Świat przełomu wieków: konflikty zbrojne i zamrożone. Prezydentura George’a W. Busha a rządy „jastrzębi”. 11 września 2001. Druga wojna w zatoce. Na krawędzi pokoju i wojny nuklearnej</p>	
4.	Historia międzynarodowej myśli geopolitycznej	4	<p>Wykład: Od geografii politycznej do geopolityki. Załączki geopolityki, Ratzel i Kjellen. Twórcy geopolityki: Mackinder, Haushofer, Mahan, Corbett. Geopolityka okresu międzywojennego. Ideologiczne potępienie geopolityki. Powojenne odrodzenie geopolityki: de Gaulle, Reagan, Brzeziński, Kissinger. “Pseudogeopolityka” i doktryny strategiczne ZSRR i ChRL w okresie zimnowojennym.</p> <p>Ćwiczenia: Klasyczna geopolityka - analiza wybranych tekstów źródłowych. Teorie potęgi kontynentalnej. Teorie mocarstwa morskiego. Teoria potęgi półwyspowej. Teoria potęgi powietrznej. Koncepcje regionalne</p>	<p>G1A_W02 G1A_W10 G1A_W14 G1A_U06 G1A_U10 G1A_K02 G1A_K05</p>

			i wielobiegunowe geopolityki. Idealizm geopolityki i ekologia potęgi. Krytyczna analiza "geopolityki powojnia" wg Carlo Jeana.	
5.	Podstawy nauk o bezpieczeństwie	4	Wykład: stan nauk o bezpieczeństwie. Główne kierunki badań.. Podstawy wiedzy o bezpieczeństwie. Geneza, cele i treści bezpieczeństwa. Tradycyjne i współczesne pojęcie bezpieczeństwa. Kompleksowa teoria bezpieczeństwa. Typologia bezpieczeństwa narodowego. Zacieranie się granic między bezpieczeństwem zewnętrznym a wewnętrznym w warunkach globalizacji i integracji regionalnej. Doktrynalne i instytucjonalne przesłanki bezpieczeństwa. Znaczenie ideologicznych, religijnych i narodowościowych czynników teorii bezpieczeństwa. Ewolucja poglądów na rolę mocarstw w kształtowaniu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Prognoza rozwoju bezpieczeństwa uniwersalistyczna, ogólnoeuropejska i euroatlantycka. Ćwiczenia: Podstawowe pojęcia, istota i składniki bezpieczeństwa. Podstawowe uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego. Współczesne wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa zewnętrznego państwa. Zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Podmiotowy i przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa zewnętrznego. Podmiotowy i przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa wewnętrznego. Metody, środki i instrumenty zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego. Sposoby, środki i instrumenty zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego.	G1A_W01 G1A_W06 G1A_W09 G1A_W10 G1A_U01 G1A_U03 G1A_U05 G1A_U07 G1A_U10 G1A_K01 G1A_K02 G1A_K03
6.	Podstawy nauki o stosunkach międzynarodowych	4	Wykład: Pojęcie i cechy SM; rozwój i ewolucja SM na przestrzeni wieków; pojęcie suwerenności; internacjonalizacja, internalizacja, instytucjonalizacja, integracja i współzależność. Pojęcie teorii; przedmiot teorii SM i jej funkcje, trzy wielkie debaty teoretyczne. Różnice między uczestnikiem a podmiotem prawa międzynarodowego, podmiotowość prawnomiędzynarodowa i jej atrybuty, uczestnicy państwowi i pozapaństwowi, prawa zasadnicze i nabyte, geneza organizacji międzynarodowych, pojęcie i rodzaje organizacji międzynarodowych, cechy i przykłady organizacji międzyrządowych i pozarządowych, funkcje organizacji międzynarodowych. Pojęcie mocarstwa i kryteria wyróżniające mocarstwo, typy mocarstw, pojęcie mocarstwowości formalnej i faktycznej, środki i metody międzynarodowej aktywności mocarstw, różnice między hegemonią, prymatem a dominacją, strefa wpływów a strefa interesów. Pojęcie bezpieczeństwa, bezpieczeństwo wewnętrzne	G1A_W06 G1A_W10 G1A_W15 G1A_U01 G1A_U05 G1A_U07 G1A_K05

			<p>a międzynarodowe; typologia bezpieczeństwa; czynniki ewolucji bezpieczeństwa; multilateralne i unilateralne sposoby zapewnienia bezpieczeństwa; system bezpieczeństwa zbiorowego a sojusz wojskowy; pojęcie polityki zagranicznej; polityka zagraniczna a polityka wewnętrzna; omówienie uwarunkowań polityki zagranicznej państw; relacja między interesami a celami polityki zagranicznej państwa; racja stanu; typologia celów polityki zagranicznej; pojęcie i systematyka środków i metod realizacji celów polityki zagranicznej państwa; Efektywność polityki zagranicznej państwa.</p> <p>Ćwiczenia: Podstawowe kategorie realizmu; dylemat bezpieczeństwa; podstawowe kategorie liberalizmu; podstawowe kategorie globalizmu. Uwarunkowania polskiej polityki zagranicznej. Informacja Ministra Spraw Zagranicznych nt. polityki zagranicznej RP – analiza wystąpienia. Definicja globalizacji i jej przejawy; pojęcie „globalnej wioski”; pojęcia: globalizacja asymetryczna, deterytorializacja, global governance; konsekwencje globalizacji. Pojęcie siły w TSM; wyznaczniki i rodzaje siły. Problemy globalne</p>	
7.	Historia polskiej myśli geopolitycznej	3	<p>Wykład: Początki polskiej myśli geopolitycznej. Relacje z naukami historycznymi i przyrodniczymi. Kontekst geopolityczny koncepcji Konecznego. Myśl i działanie praktyczne: Nałkowski, Romer. Geopolityczne koncepcje Piłsudskiego i Dmowskiego. Jerzy Niezbrzycki (Ryszard Wraga) i dorobek międzywojennej sowietologii; geopolityka polska a ruch prometejski. Umiastowski, Srokowski, Sujkowski, Matuszewski, Bagiński. Cat-Mackiewicz i Retinger. Koncepcje późniejsze; casus Leszczyckiego, Halecki, Gałganek, geopolityka wg Leszka Moczulskiego.</p> <p>Ćwiczenia: krytyczna analiza wybranych tekstów źródłowych.</p>	<p>G1A_W02 G1A_W12 G1A_W14 G1A_U06 G1A_U10 G1A_K03 G1A_K05</p>
8.	Przestrzeń geograficzna w polityce	5	<p>Wykład: Powierzchnia Ziemi. Pojęcie “horyzontu geopolitycznego”. Naturalne obszary geopolityczne. Czynniki hydrograficzny, ewolucja jego znaczenia. Pięć zlewisk jako krainy geopolityczne Eurazji. Heartland. Granice Europy. Makroregiony geopolityczne. Spojrzenie morskocentryczne. Przestrzeń powietrzna, Kosmos, cyberprzestrzeń – nowe obszary geopolityki. Szlaki komunikacyjne i połączenia a geopolityka.</p> <p>Ćwiczenia: Determinizm geograficzny – uwarunkowania i ograniczenia. Ekspansja i imperia: uwarunkowania geograficzne (case studies). Geopolityka Niżu Europejskiego, makroregionu bałkańsko-dunajskiego i innych (studia nad relacją geografii i dominujących trendów politycznych).</p>	<p>G1A_W02 G1A_W10 G1A_W12 G1A_W13 G1A_U01 G1A_U08 G1A_U11 G1A_K01 G1A_K03</p>

9.	Siatka pojęciowa geopolityki	5	<p>Wykład: Intelktualne źródła geopolityki; ład międzynarodowy – definicje i modele (zerobiegunowy, jednobiegunowy, dwubiegunowy, tripolarny, multipolarny, pentagonalna triada triad połączonych); równowaga sił; geopolityka w ujęciach teoretycznych; geopolityka a geografia polityczna; tradycyjne nurty geopolityki; geostrategia; geopolityka chaosu; geopolityka asymetryczna; cybergeopolityka; geopolityka krytyczna.</p> <p>Ćwiczenia: obszary badawcze geopolityki: konflikty przestrzenne; konflikty o zasoby; wyłaniający się ład międzynarodowy; kody geopolityczne; wyobrażenia geopolityczne.</p>	G1A_W01 G1A_W02 G1A_W09 G1A_U06 G1A_U10 G1A_U12 G1A_K02 G1A_K05
10.	Sztuka wojenna	5	<p>Wykład: Pojęcie “sztuki wojennej”. Podstawowe kategorie pojęciowe nauk wojskowych. Europejska sztuka wojenna na tle dorobku innych kręgów cywilizacyjnych. Sztuka wojenna w starożytności. Wojny średniowieczne. Wojny epoki Renesansu. Ewolucja sztuki wojennej przed i w trakcie wojny trzydziestoletniej. Wojny państwowe i wewnątrzpaństwowe w okresie do Rewolucji Francuskiej. Rewolucyjna Francja i epoka napoleońska. Zmiany w sztuce wojennej w XIX wieku. I wojna światowa. “Pauza strategiczna” i II wojna światowa. Konflikty czasów zimnej wojny. Sztuka wojenna w świecie jednobiegunowym, konflikty asymetryczne i hybrydowe. Nowe funkcje sił zbrojnych. Ku nowemu konfliktowi supermocarstw – elementy prognozy dotyczące sztuki wojennej w nadchodzących dekadach.</p> <p>Ćwiczenia: wybrane przykłady kampanii i bitew historycznych, lądowych i morskich (analiza na tle uwarunkowań geograficznych historycznych i technicznych). Wielcy dowódcy (studium roli jednostki w sztuce wojennej). Wybrane współczesne konflikty zbrojne – analiza aspektów militarnych.</p>	G1A_W01 G1A_W13 G1A_W14 G1A_W11 G1A_U01 G1A_U06 G1A_U08 G1A_K02 G1A_K03
11.	Ewolucja systemu międzynarodowego	5	<p>Wykład: teoretyczne ujęcia systemu międzynarodowego; zmienne w systemie międzynarodowym (zasadnicze normy systemu; normy transformacji; czynniki klasyfikujące aktora; potencjał; informacja); system międzynarodowy jako poziom analizy w nauce o stosunkach międzynarodowych; system międzynarodowy a społeczność międzynarodowa; układ sił; stabilność systemu międzynarodowego; anarchia i hierarchia w systemie międzynarodowym.</p> <p>Ćwiczenia: Imperialna hegemonia Cesarstwa Rzymskiego; Hegemonia jednego mocarstwa (późna Republika Rzymska); system podzielony (Ameryka Północna, ok. 1400 r.); Podzielona wielobiegunowość (Europa, ok. 1500 r.); Wielobiegunowość (Europa ok. 1700 r.); Hegemonia dwóch</p>	G1A_W02 G1A_W04 G1A_W09 G1A_U01 G1A_U08 G1A_U11 G1A_K03 G1A_K05

			<p>mocarstw (zimna wojna); Hegemonia USA po zimnej wojnie; wyłaniająca się wielobiegunowość.</p>	
12.	<p>Współczesna myśl geopolityczna</p>	4	<p>Wykład: Wallerstein i analiza systemów światowych. Huntington i następcy: geopolityka a cywilizacje. Długie cykle Modelskiego i wpływ współczesnej socjologii na myśl geopolityczną. Kennedy i uczniowie: nauka o wzroście, potędze i upadku mocarstw. Reinterpretacje Mackindera i Spykmana. Geopolityka a studia strategiczne. Geopolityka a geoekonomia: koncepcje teoretyczne. Idea wielobiegunowości, powrót panregionów, koncepcje "odwrócenia/zatrzymania globalizacji". Nowe przestrzenie geopolityki. Wielkie światowe scenariusze geopolityczne. Polska myśl geopolityczna współcześnie: Bartosiak, Wojczal i inni – analiza krytyczna. Rosyjska i chińska myśl geopolityczna.</p> <p>Ćwiczenia: analiza wybranych tekstów źródłowych.</p>	<p>G1A_W02 G1A_W04 G1A_W12 G1A_U01 G1A_U11 G1A_K02 G1A_K05</p>
13.	<p>Populacje ludzkie w przestrzeni</p>	5	<p>Wykład: podstawowe pojęcia w demografii i podstawowe informacje o badaniach demograficznych. Główne nurty teoretyczne. Aktywność człowieka a środowisko geograficzne; populacje dynamiczne i pasywne; demograficzna struktura przestrzeni. Zróżnicowania społeczne i terytorialne procesów demograficznych – podejście diagnostyczno-prognostyczne. Polityka demograficzna jako stymulator rozwoju społeczno-ekonomicznego. Społeczno-ekonomiczne skutki niskiego przyrostu naturalnego i długowieczności. Polityka rodzinna wobec zmian demograficznych i kulturowych. Polityka edukacyjna w warunkach zmiany demograficznej. Przewidywane zmiany w liczbie i strukturze ludności oraz ich konsekwencje. Demografia a ekonomia; dynamika populacji centrów, półperyferii i peryferii; poziomy cywilizacyjne; różnorodność populacji ludzkich i jej wpływ na trendy polityczne; geokultura; podstawy wiedzy o narodach, narodowościach, relacji naród - państwo; cywilizacja a granice parageopolityczne. Analiza procesów migracyjnych i polityka migracyjna</p> <p>Ćwiczenia: ogólne zagadnienia demograficzne; przykłady geograficznych uwarunkowań ludzkiej aktywności indywidualnej i zbiorowej; cywilizacja a geopolityka.</p>	<p>G1A_W02 G1A_W10 G1A_W12 G1A_U03 G1A_U06 G1A_U12 G1A_K01 G1A_K03</p>
14.	<p>Instytucje państwa w relacjach geopolitycznych</p>	5	<p>Wykład: Typy instytucji politycznych. Uwarunkowania prawno-konstytucyjne aktywności międzynarodowej instytucji państwowych. Głowa państwa, rząd, parlament a relacje geopolityczne (modele, studia przypadków). Inne instytucje państwowe w relacjach geopolitycznych (dyplomacja, siły zbrojne, służby specjalne, itp.). Specyfika Unii Europejskiej. Procesy decyzyjne w polityce międzynarodowej państw.</p>	<p>G1A_W01 G1A_W05 G1A_W15 G1A_U03 G1A_U09 G1A_U12</p>

			<p>Ćwiczenia: Polska wobec kryzysu na granicy z Białorusią w 2021 r.; UE wobec wydarzeń Arabskiej Wiosny; USA wobec rosyjskich przygotowań do inwazji na Ukrainę 2021-2022; Francja wobec kryzysu w Mali; Wielka Brytania w procesie Brexitu; Niemcy wobec rosyjskich projektów energetycznych w Europie; USA, Wielka Brytania, Australia i Nowa Zelandia wobec rosnącej pozycji Chin w regionie Azji i Pacyfiku; Rosja wobec wojny domowej w Syrii; Włochy wobec kryzysu migracyjnego.</p>	<p>G1A_K03 G1A_K05</p>
15.	Organizacje międzynarodowe	5	<p>Wykład: geneza i funkcje organizacji międzynarodowych; struktura organizacji międzynarodowych – proces podejmowania decyzji; rodzaje organizacji międzynarodowych; organizacje międzynarodowe jako uczestnik stosunków międzynarodowych i podmiot prawa międzynarodowego; wpływ organizacji międzynarodowych na zachowania państw i ład międzynarodowy; rola i specyfika działalności organizacji międzynarodowych pozarządowych i hybrydowych; dyplomacja organizacji międzynarodowych.</p> <p>Ćwiczenia: podmiotowy i przedmiotowy podział organizacji międzynarodowych. Analiza działalności wybranych organizacji i ich relacji ze środowiskiem bezpieczeństwa międzynarodowego.</p>	<p>G1A_W04 G1A_W05 G1A_W11 G1A_U02 G1A_K01 G1A_K03</p>
16.	Studia i gry strategiczne	5	<p>Wykład: Teoria strategii i kultura strategiczna. Studia strategiczne jako dyscyplina nauki – oraz jej implementacja praktyczna. Myśl strategiczna czasów przednowożytnych (dawne Chiny, Grecja, Rzym, europejskie średniowiecze, wielkie wojny i polityka wieku XVII). Dojrzały wiek strategii: era napoleońska, Clausewitz. Strategia jako rzemiosło. Strategie komunizmu i Zachodu w okresie zimnej wojny. Strategie nuklearne. Strategia państwowa – aspekty teoretyczne. Aspekty praktyczne: przykłady Francji de Gaulle’a, USA w latach 90. XX wieku. Strategie sojusznicze. Strategie reagowania kryzysowego. Strategie w epoce globalizacji i deglobalizacji. Przyszłość studiów strategicznych. Tradycje i współczesność polskiej myśli strategicznej.</p> <p>Ćwiczenia: gra strategiczna, czyli rodzaj ćwiczenia, w którym zwycięstwo uzależnione jest od zastosowanej strategii, jaką obierze gracz. To jeden ze sposobów na poznanie otaczającego nas świata, którego złożoność, wyrażona w środowisku bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, zmusza do kreowania nowych wartości, redefiniowania potrzeb, weryfikowania interesów oraz stałego określania celów i sposobów ich realizacji. Głównym celem w takiej grze jest odpowiednio zorganizowany proces kierowania (organizacja, planowanie,</p>	<p>G1A_W02 G1A_W11 G1A_W12 G1A_U05 G1A_U07 G1A_U11 G1A_U12 G1A_K01 G1A_K02</p>

			<p>działania, podsumowanie) podległymi zasobami osiągnąć zakładany cel strategiczny. Bazuje na teorii gier - dział matematyki zajmujący się badaniem optymalnego zachowania graczy w przypadku konfliktu interesów – w którym istnieją nieformalne kanały komunikacji między przeciwnikami i który ma złożony charakter. Jest to taka gra, w której: najlepsza decyzja każdego z graczy zależy od idei, która jest jednak następstwem ewentualnego wyboru swojego przeciwnika. Gra powinna być prowadzona w czasie realnym ale i możliwe jest prowadzenie jej w czasie operacyjnym (przyjętym) z „graczami” (państwa, organizacje) faktycznymi lub przyjętymi na czas jej trwania. Zajęcia dotyczą realnej lub założonej polityki bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego i ewoluującej w nich sytuacji w ujęciu strategicznym (interesy gracza, analiza, ocena, diagnoza i prognoza sytuacji). Głównym celem realizowanych zajęć będzie nauka realizowania analizy strategicznej, oceny i diagnozy ewolucji bezpieczeństwa polityczno-militarno-społecznego w ujęciu przeszłościowo-teraźniejszym oraz jego prognoza w określonym przedziale czasowo-przestrzennym oraz zachowania zainteresowanych graczy, w tym i RP. Temat gry: Analiza postaw i zachowań światowych graczy strategicznych w europejskim środowisku bezpieczeństwa na przełomie drugiej i trzeciej dekady XXI wieku.</p>	
17.	Kryzysy i konflikty współczesnego świata	5	<p>Wykład: Teoria kryzysów i konfliktów zbrojnych. Czynniki wewnętrzne i zewnętrzne determinujące powstawanie i rozwój współczesnych konfliktów zbrojnych. Wielość form i sposobów prowadzenia współcześnie działań zbrojnych. Konflikty wewnętrzne jako specyficzna forma przemocy zbrojnej. Interwencje zbrojne jako wykorzystanie sił zbrojnych w celu ochrony bezpieczeństwa międzynarodowego oraz podstawowych wartości społeczności międzynarodowej. Współczesne podmioty niepaństwowe stosujące przemoc zbrojną w ramach artikulacji własnych interesów.</p> <p>Ćwiczenia: Studium przypadków wybranych współczesnych konfliktów zbrojnych w krajach Afryki, Azji, Ameryki Południowej i Środkowej. Specyfika współczesnych konfliktów międzypaństwowych i wewnętrznych.</p>	<p>G1A_W02 G1A_W03 G1A_W10 G1A_U05 G1A_U07 G1A_U09 G1A_U11 G1A_U12 G1A_K02 G1A_K03 G1A_K05</p>
18.	Globalna ekopolityka	4	<p>Wykład: świat jako zbiór zasobów naturalnych; procesy zużycia i zniszczenia a przetrwanie ludzkości; wielkie transformacje w historii ludzkości; współczesna geoeologia jako nauka i jako doktryna polityczna; globalne ocieplenie, jego geneza, uwarunkowania polityczne, skutki; wybrane</p>	<p>G1A_W02 G1A_W09 G1A_W11 G1A_U04 G1A_U12</p>

			<p>dylematy ekologiczne i ich wpływ na politykę krajową oraz międzynarodową.</p> <p>Ćwiczenia: analiza wybranych zagadnień z zakresu wzajemnych relacji ekologii i sozologii, polityki, geostrategii; analiza wybranych zagadnień z zakresu wzajemnych relacji ekologii i sozologii, polityki, geostrategii: zmiany klimatu jako „threat multiplier”; zmiany klimatu a procesy urbanizacji; zmiany klimatu a bezpieczeństwo energetyczne; zmiany klimatu a bezpieczeństwo jednostki (human security); konsekwencje ekstremalnych zjawisk pogodowych; zmiany klimatu a ryzyko pandemiczne.</p>	<p>G1A_K01 G1A_K05</p>
19.	Geopolityczny wymiar postępu technologicznego	4	<p>Wykład: rewolucje technologiczne oraz ich wpływ na pozycję i siłę państw - od maszyny parowej do Internetu; geneza i struktura Czwartej Rewolucji Przemysłowej; wysokie technologie; technologie zakłócające; technologiczna zimna wojna; wysokie technologie a potęga państwa – wymiar społeczny, gospodarczy, militarny i wywiadowczy.</p> <p>Ćwiczenia: surowcowy wymiar nowoczesnych technologii – minerały ziem rzadkich; mikroprocesory i geopolityka łańcuchów wartości; geopolityczny wymiar tworzenia sieci 5G i 6G; globalny wyścig o prymat w rozwoju Sztucznej Inteligencji; Internet Rzeczy; wojskowe zastosowania automatyki i robotyki; cyberprzestrzeń w rywalizacji mocarstw; wojskowe zastosowania technologii kwantowych.</p>	<p>G1A_W02 G1A_W13 G1A_W15 G1A_U01 G1A_U08 G1A_U11 G1A_K01 G1A_K03 G1A_K05</p>
20.	Mocarstwa globalne i regionalne	2	<p>Wykład: pojęcie mocarstwa. Mocarstwa w ujęciu historycznym, politologicznym, socjologicznym, ekonomicznym. Mocarstwowość a siła wojskowa. Parametry mocarstwowości w XXI wieku. Powstawanie i rozpad mocarstw. Role mocarstw w systemie międzynarodowym; supercykle i wojny hegemoniczne.</p> <p>Ćwiczenia: Supermocarstwo – geopolityka USA. Chiny jako aspirujące mocarstwo nr 2. Rosja – między mocarstwowością a państwem upadłym. Wybrane przypadki mocarstw regionalnych (Japonia, Turcja, Brazylia, itd.).</p>	<p>G1A_W03 G1A_W04 G1A_W10 G1A_U03 G1A_U08 G1A_U11 G1A_K03 G1A_K05</p>
21.	Walka informacyjna	2	<p>Wykład: Geneza walki informacyjnej; walka informacyjna w dobie zimnej wojny; środki aktywne; operacje psychologiczne; Dezinformacja i manipulacja w ujęciach teoretycznych; fake news; znaczenie operacji informacyjnych w projekcji siły współczesnych państw; teorie i doktryny walki informacyjnej wybranych państw.</p> <p>Ćwiczenia: Instrumenty walki informacyjnej: social hacking; perception hacking; deepfake; przejawy negatywnego oddziaływania informacyjnego – studia przypadków (wybory w USA i Cambridge Analytica; kampania referendalna w Wielkiej Brytanii; protesty w Hongkongu; działania</p>	<p>G1A_W01 G1A_W02 G1A_W08 G1A_W09 G1A_U01 G1A_U02 G1A_U10 G1A_K01 G1A_K03</p>

			informacyjne Daesh; dezinformacja w Polsce); rozpoznawanie przejawów dezinformacji i manipulacji – fact-checking.	G1A_K04
22.	Geoekonomia	5	<p>Wykład: Gospodarka światowa i międzynarodowe stosunki gospodarcze; Procesy integracji i globalizacji w międzynarodowych stosunkach gospodarczych; Podstawy funkcjonowania rynków międzynarodowych; Ewolucja międzynarodowego podziału pracy; Teorie handlu międzynarodowego; Polityka handlowa; Usługi w wymianie międzynarodowej; Międzynarodowa migracja siły roboczej; Międzynarodowy transfer wiedzy naukowo-technicznej; Międzynarodowe obroty czynnikami wytwórczymi; Zadłużenie zagraniczne; Polityka kursowa; Międzynarodowe organizacje gospodarcze.</p> <p>Ćwiczenia: Rewolucje przemysłowe i przełomy rozwoju gospodarczego. Ewolucja pieniądza. Rozwój infrastruktury i środków transportu. Rozwój polityki gospodarczej. Merkantylizm, fizjokratyzm i luddyzm oraz ich współczesny wymiar. Kryzysy gospodarcze. Wojny handlowo-gospodarcze. Historyczne i nowe szlaki jedwabne. Historyczne formy organizacji międzynarodowych stosunków gospodarczych: templariusze, Hanza, kompanie handlowe i finansiści. Współczesne międzynarodowe grupy, organizacje i instytucje gospodarcze. Euroazjatyckie i europejskie formy integracji gospodarczej i politycznej. Potencjał i rozwój gospodarczy wybranych państw i regionów.</p>	G1A_W02 G1A_W03 G1A_W09 G1A_U02 G1A_U12 G1A_K02 G1A_K04
PRZEDMIOTY DO WYBORU:				
1.	grupa przedmiotów z zakresu: działania operacyjne	56	<p>Współczesna dyplomacja. Wykład: pojęcie dyplomacji. Dyplomacja jako sposób działania. Dyplomacja jako zespół zdań i funkcji państwa. Dyplomacja jako kompleks instytucjonalny. Ewolucja dyplomacji. Dyplomacja wielostronna i dwustronna. Dyplomacja społeczna. Dyplomacja publiczna.</p> <p>Ćwiczenia: zasady ogólne organizacji służby dyplomatycznej. Historia organizacji służby dyplomatycznej. Ogólne funkcje i zadania misji dyplomatycznych. Ogólna organizacja i funkcjonowanie polskiej służby zagranicznej. Współczesne Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP. Struktura organizacyjna Ministerstwa. Zasady i techniki organizacji służby zagranicznej na świecie. Studia przypadków funkcjonowania służby zagranicznej, struktura organizacyjna współczesnych ministerstw spraw zagranicznych</p>	G1A_W01 G1A_W02 G1A_W03 G1A_W05 G1A_W06 G1A_W07 G1A_W08 G1A_W09 G1A_W10 G1A_W11 G1A_W12 G1A_W13 G1A_W15 G1A_U01

		<p>Podstawy pracy z informacją. Wykład - wprowadzenie do zagadnień analizy informacji, znaczenie informacji we współczesnym świecie; teoria informacji, kategoria bezpieczeństwa informacyjnego; dezinformacja w XXI wieku; wywiad jawnoźródłowy (biały wywiad) jako specyficzny instrument służb specjalnych; geneza wywiadu jawnoźródłowego; potencjał i ograniczenia; wywiad jawnoźródłowy w polityce bezpieczeństwa XXI wieku. Ćwiczenia – cykl analityczny; metodyka analizy informacji; analiza informacji w instytucjach publicznych; katalog i wykorzystanie źródeł otwartych (media, szara literatura, ogólnodostępne rejestry, jawne dokumenty instytucji publicznych; portale sygnalistów; geoinformacja, Internet); automatyzacja wywiadu jawnoźródłowego.</p> <p>Procesy decyzyjne w geopolityce. Wykład: teoria decyzji; Etapy procesu decyzyjnego; Rola ewaluacji i wdrażanie wniosków; Decydent w polityce międzynarodowej; Rola doradcy i eksperta; międzynarodowe skutki decyzji; Jakość procesów decyzyjnych w geopolityce; Przypadek a konflikty i kryzysy współczesnego świata. Emocjonalny wymiar decydowania; Racjonalny wymiar decydowania; Socjotechnika w decydowaniu; Lobbing w decydowaniu; Podmioty decydowania grupowego; Właściwości decydowania grupowego;</p> <p>Ćwiczenia: Metody pomiaru siły decydentów; Teoria i praktyka gier w decydowaniu politycznym; Jednostki w decydowaniu geopolitycznym; Negocjacje w decydowaniu geopolitycznym; Państwo w decydowaniu geopolitycznym; Optymalizacja decyzji. Błędy w decydowaniu. Case studies procesów decyzyjnych w warunkach potencjalnego lub trwającego kryzysu.</p> <p>Metody i techniki operacyjne. Wykład: pojęcie działań operacyjnych; służby i instytucje prowadzące działania operacyjne; aspekty prawne działań operacyjnych; operacyjne pozyskiwanie informacji niejawnych; ochrona własnej przestrzeni informacyjnej i związanych z nią zasobów; techniki o charakterze policyjnym; dywersja polityczna i wojskowa. Ćwiczenia: techniki i metody pozyskiwania informacji z zastosowaniem technologii elektronicznych; inwigilacja; agentura osobowa – zagadnienia podstawowe; aktywna agentura i agentura wpływu; niejawną nadzór przesyłki; szyfrowanie danych i dezinformacja defensywna; przykłady gier operacyjnych; działania bezpośrednie (kinetyczne): dywersja, skrytobójstwo i terroryzm; korupcja jako metoda działania operacyjnego; zakup kontrolowany i prowokacja; podstawowe zasady prowadzenia przesłuchania; dezinformacja ofensywna i propaganda.</p>	<p>G1A_U02 G1A_U03 G1A_U04 G1A_U05 G1A_U06 G1A_U07 G1A_U08 G1A_U09 G1A_U10 G1A_U11 G1A_U12 G1A_K01 G1A_K02 G1A_K03 G1A_K04 G1A_K05</p>
--	--	---	--

Język obcy (drugi)

Treści leksykalne: elementy słownictwa specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów. Uniwersytet, przedmiot studiów, rodzaje studiów, znaczenie wykształcenia. Pozostałe treści obejmują życie codzienne, kulturę, zjawiska społeczne oraz znane problemy współczesnego świata i są zgodne z sylabusem obowiązujących podręczników dla poziomu A2. Treści gramatyczne: zgodne z sylabusem podręczników przewidzianych dla poziomu A2 i zgodne z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Funkcje językowe: zgodne z sylabusem podręczników dla poziomu A2 pozwalające studentom na posługiwanie się językiem obcym w formie ustnej i pisemnej, w prostych sytuacjach dotyczących życia osobistego i zawodowego (wyrażanie i uzasadnianie opinii; udzielanie i uzyskiwanie informacji; udzielanie porad, pisanie emaila, listu nieformalnego).

Zachowania w sytuacjach kryzysowych. Wykład: Pojęcie kryzysu i sytuacji kryzysowej. Analiza wybranych kryzysów (różnego typu) pod kątem efektywności zachowań poszczególnych uczestników; instytucjonalne i prawne regulacje działań w sytuacjach kryzysowych w Polsce: struktura organizacyjna zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Podstawy prawne funkcjonowania zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej.

Ćwiczenia: Planowanie w zarządzaniu kryzysowym. Przykładowe plany obrony cywilnej. Obowiązki obywateli w zakresie obrony cywilnej. Sposoby zachowania się w sytuacjach kryzysowych różnego typu, zasięgu i intensywności Pogłębione analitycznie studia przypadków.

Protokół dyplomatyczny. Wykład: Protokół dyplomatyczny w zarysie historycznym; Definicja podstawowych pojęć stosowanych w przedmiocie dyplomacja etykieta; negocjacje, uroczystości podpisywania umów i porozumień międzynarodowych; działania korpusu dyplomatycznego; korespondencja dyplomatyczna; zasady wydawania przyjęć dyplomatycznych; prowadzenie korespondencji dyplomatycznej; dyplomacja w Unii Europejskiej; Konwencja Wiedeńska. Ćwiczenia: Zasady organizacji i przebieg wizyt zagranicznych; komunikacja w kontaktach dyplomatycznych; Etykieta i podstawy Savoir Vivre; rola retoryki i komunikacji językowej; przekaz niewerbalny w kontaktach międzyludzkich; podstawowe różnice kulturowe w etykiecie wybranych krajów; zasady kulturalnego obycia w środowisku społecznym; Realizacja

ceremonii dyplomatycznych; dress code; studium przypadków w rozwiązywaniu praktycznych problemów z zakresu protokołu dyplomatycznego.

Sieciowe uwarunkowania geopolityki

Wykłady: sieciowy model funkcjonowania społeczeństw Manuela Castellsa; deterytorializacja procesów społecznych, politycznych i ekonomicznych; geopolityka globalnych przepływów czynników produkcji; cyberprzestrzeń jako "sieć sieci"; sieciowa organizacja władzy; soft power i sharp power – alternatywy dla hard power jako instrumentu budowania przewagi międzynarodowej.

Ćwiczenia: geopolityczny wymiar działania sieci społecznych i technologicznych; od narodu do węzła sieci: konektografia; globalne sieci gospodarcze – łańcuchy dostaw, łańcuchy wartości; complex interdependence; sieci społeczne i technologiczne w rywalizacji geopolitycznej: "wojna sieciocentryczna" (USA); "wojna przeciwko systemom" (ChRL).

Sektor prywatny w środowisku bezpieczeństwa. Wykład: historyczne przykłady działania podmiotów pozapaństwowych w środowisku bezpieczeństwa (kondotierstwo, wielkie kompanie handlowe, fenomen "warlordów", itp.). Współczesne prywatne firmy wojskowe – w świecie zachodnim i w Rosji. Prywatne usługi wywiadowcze i kontrwywiadowcze. Sektor ochrony w Polsce i w wybranych krajach świata. Prywatyzacja więziennictwa i wymiaru sprawiedliwości - uwarunkowania i perspektywy. Prywatna analityka w sferze bezpieczeństwa: funkcjonowanie wybranych think-tanków w Polsce i na świecie. Ćwiczenia: analiza wybranych przypadków historycznych i współczesnych – prywatne firmy wojskowe: (Executice Outcomes, Dyna Corp., Sandline International Blackwater, Triple Canopy; International Security and Defence Systems, Control Risks; NSO Group; Grupa Wangerera, Moran Security Group Frontier Security Group, DeWe Security, Huxin Zhang Security); prywatne firmy wywiadowcze: Black Cube, Veracity Worldwide, Stratfor; firmy z branży bezpieczeństwa IT.

Współpraca z mediami. Wykład: teoria informacji, cechy dobrej informacji; media i ich podział; dziennikarstwo branżowe, internetowe, społeczne i śledcze; podstawy prawa prasowego w praktyce. Jak współpracować z dziennikarzami, czyli o praktycznych zasadach informowania i komunikowania; Szybko czyli dobrze – jak informować o bieżących wydarzeniach i jak na nie reagować, jak powinna wyglądać informacja

			<p>prasowa, żeby nie była PR-owskim bełkotem; język wypowiedzi na przykładach informacji urzędowych, policyjnych i agencyjnych; jak obwieścić swoje zdanie, czyli jak np. zorganizować konferencję prasową i ją prowadzić; jak dać się znaleźć – podstawy wykorzystania SEO.</p> <p>Ćwiczenia. Nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z mediami. Konferencje prasowe i ich formy. Komunikaty prasowe. Pisemne formuły wyrażania stanowiska. Rola Internetu. Wystąpienia publiczne, formy komunikacji bezpośredniej. Utrudnienia w procesie komunikacji w sytuacjach kryzysowych: presja czasowa, stres, zagrożenie paniką, oczekiwania społeczne.</p> <p>Administracja publiczna. Wykład: istota administracji publicznej, jej funkcje i zasady działania; główne etapy przemian ustroju administracji publicznej w Polsce po 1989 roku; struktura organizacyjna polskiej administracji publicznej: organy administracji państwowej i rządowej, organy administracji samorządowej, siły zbrojne, instytucje ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego; kadry administracji publicznej; współpraca rządu z administracją samorządową. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego; kontrola w administracji publicznej; koncepcje funkcjonowania administracji publicznej.</p> <p>Ćwiczenia: prawne formy działania administracji publicznej; zadania i kompetencje organów administracji rządowej i samorządowej; administracja rządowa w województwie zespółona i niezespółona; administracja samorządowa: gminna, powiatowa i wojewódzka; organy nadzoru nad samorządem terytorialnym, samorządowe kolegia odwoławcze; inne formy decentralizacji administracji publicznej; współczesne modele administracji publicznej.</p> <p>Proseminarium, seminarium licencjackie. Przygotowanie do napisania pracy licencjackiej.</p>	
2.	grupa przedmiotów z zakresu: analiza i prognozowanie	56	<p>Geopolityczne role podmiotów niepaństwowych. Wykład: podmioty niepaństwowe w środowisku bezpieczeństwa w ujęciu historycznym. Podmioty “pozornie niepaństwowe”. Międzynarodowe organizacje pozarządowe a geopolityka. Geopolityczna rola wielkich korporacji i mediów. Międzynarodowe grupy przestępcze i ich wpływ na środowisko bezpieczeństwa regionalnego i globalnego. Ekstremizm polityczny – formy instytucjonalne i wpływ na bezpieczeństwo. Organizacje terrorystyczne.</p> <p>Ćwiczenia: studia przypadków, pogłębiona analiza pod kątem geopolitycznym.</p>	G1A_W01 G1A_W02 G1A_W03 G1A_W04 G1A_W05 G1A_W06 G1A_W07 G1A_W08 G1A_W09

		<p>Warsztat pracy analityka i doradcy. Wykład: rozróżnienie roli niezależnego analityka (eksperta) i doradcy – uwarunkowania zachowań i wymagań; analiza informacji – jej pozyskiwanie, przetwarzanie, wykorzystanie; praca z informacją jawną i niejawną; dezinformacja; wywiad jawnoźródłowy w polityce bezpieczeństwa XXI wieku. Pojęcie analizy wywiadowczej; metodyka pracy analitycznej; naruszenia cyklu analitycznego; zarządzanie zespołami analitycznymi i podstawy wypracowania decyzji w oparciu o analizę informacji. Podstawy psychologii poznawczej i zasady przetwarzania oraz agregowania informacji przez człowieka; metody wnioskowania i funkcje poznawcze w zaawansowanych procesach analitycznych; ustrukturyzowane techniki analityczne; analiza decyzyjna; struktura dokumentu analitycznego. Ćwiczenia – cykl analityczny; metodyka analizy informacji; analiza informacji w instytucjach publicznych; katalog i wykorzystanie źródeł otwartych (media, szara literatura, ogólnodostępne rejestry, jawne dokumenty instytucji publicznych; portale sygnalistów; geoinformacja, Internet); automatyzacja wywiadu jawnoźródłowego.</p> <p>Służby specjalne w Polsce i na świecie Wykład: Pojęcie „służb specjalnych”, ich ewolucja na świecie i w Polsce ze szczególnym naciskiem na funkcjonowanie s.s. w III RP. Współczesne służby specjalne wybranych państw świata – organizacja, zadania, sposób funkcjonowania. Polskie służby o charakterze ofensywnym (AW, SWW) i defensywnym (ABW, SKW, CBA) – podstawy prawne, struktura, działanie. Cywilny nadzór nad służbami. Ćwiczenia: Zarys historii służb specjalnych – Polska na tle Europy i świata. Polskie służby specjalne – podstawy prawne, zadania, struktura, przykłady działań. Służby specjalne a polityka. Polskie służby specjalne w mediach i w popkulturze. Historia i struktura wybranych służb specjalnych na świecie. Wybrane przykłady operacji służb specjalnych w Polsce i na świecie.</p> <p>Prawo w konfliktach międzynarodowych. Wykład: źródła prawa międzynarodowego; prawo międzynarodowe publiczne a prywatne; podstawowe uwarunkowania prawnomiędzynarodowe działania instytucji państwa; prawnomiędzynarodowe aspekty wybranych kryzysów i konfliktów; prawo wojny (ewolucja); prawo humanitarne. Ćwiczenia: Wybrane przypadki łamania prawa międzynarodowego w czasie konfliktów międzynarodowych: wojny w byłej Jugosławii; konflikty na Bliskim</p>	G1A_W10 G1A_W11 G1A_W12 G1A_W13 G1A_W14 G1A_W15 G1A_U01 G1A_U02 G1A_U03 G1A_U04 G1A_U05 G1A_U06 G1A_U08 G1A_U09 G1A_U10 G1A_U11 G1A_U12 G1A_K01 G1A_K02 G1A_K03 G1A_K04 G1A_K05
--	--	--	--

Wschodzie; działalność Państwa Islamskiego; konflikty w Afryce; rosyjska inwazja na Ukrainę.

Język obcy (drugi)

Treści leksykalne: elementy słownictwa specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów. Uniwersytet, przedmiot studiów, rodzaje studiów, znaczenie wykształcenia. Pozostałe treści obejmują życie codzienne, kulturę, zjawiska społeczne oraz znane problemy współczesnego świata i są zgodne z sylabusem obowiązujących podręczników dla poziomu A2. Treści gramatyczne: zgodne z sylabusem podręczników przewidzianych dla poziomu A2 i zgodne z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Funkcje językowe: zgodne z sylabusem podręczników dla poziomu A2 pozwalające studentom na posługiwanie się językiem obcym w formie ustnej i pisemnej, w prostych sytuacjach dotyczących życia osobistego i zawodowego (wyrażanie i uzasadnianie opinii; udzielanie i uzyskiwanie informacji; udzielanie porad, pisanie emaila, listu nieformalnego).

Geopolityka Azji

Wykład: zarys najnowszej historii politycznej Azji; ewolucja pozycji Chińskiej Republiki Ludowej; ewolucja polityki Japonii; konflikt na Półwyspie Koreańskim; architektura bezpieczeństwa regionu Azji Południowo-Wschodniej; pozycja Indonezji; indyjsko-pakistańskie równanie strategiczne; Azja Środkowa - między Rosją a ChRL. Ćwiczenia: główne osie konfliktów i rywalizacji w Azji; wzrost potęgi ChRL; Nowy Jedwabny Szlak; przyszłość Półwyspu Koreańskiego; Indie jako wyłaniający się aktor geopolityczny; Azja w cieniu rywalizacji amerykańsko-chińskiej; porozumienie QUAD; geopolityczne przyszłości kontynentu.

Geopolityka a relacje transatlantyckie. Wykład: Rola USA jako supermocarstwa. Historyczne, cywilizacyjne i strategiczne związki USA z Europą. Instytucjonalizacja relacji transatlantyckich. Ewolucja roli NATO. Próby uzyskania samodzielności strategicznej przez Europę – historia, koncepcje, perspektywy. Unia Europejska jako potencjalny aktor geopolityczny. Rywalizacja i współpraca: USA oraz kraje europejskie wobec Chin, Rosji, wyzwań i zagrożeń bliskowschodnich, sytuacji w Afryce i Ameryce Łacińskiej, rywalizacji o Arktykę, Antarktykę i Kosmos. Ekonomiczne i cywilizacyjne uwarunkowania relacji transatlantyckich. Ćwiczenia: USA i Europa zachodnia - historia współpracy i rywalizacji. Powstanie i rozwój NATO. Inne platformy współpracy transatlantyckiej.

Globalne aspiracje UE. Wspólnota transatlantycka wobec wybranych zagrożeń. Specyfika Wielkiej Brytanii w relacjach transatlantyckich. Wspólnota transatlantycka i jej sojusznicy w obszarze IndoPacyfiku. Wspólne i sprzeczne interesy geopolityczne aktorów transatlantyckich.

Geopolityka Bliskiego Wschodu i Afryki

Wykład – region Bliskiego Wschodu – problemy w definiowaniu; zarys historii regionu Bliskiego Wschodu (rola islamu, struktura i dynamika konfliktów regionalnych), charakterystyka najważniejszych aktorów; Afryka w systemie międzynarodowym (od kolonializmu po świat wielobiegunowy); charakterystyka najważniejszych aktorów. Ćwiczenia – geopolityczne znaczenie regionu Bliskiego Wschodu (Arabska wiosna, konflikt izraelsko-palestyński, rywalizacja irańsko-saudyjska; Turcja; wpływy podmiotów pozaregionalnych; surowce, wąskie gardła transportu morskiego; Bliski Wschód na mapie amerykańsko-chińskiej rywalizacji globalnej; Afryka w rywalizacji geopolitycznej mocarstw: Afryka Zachodnia, Sahel, Róg Afryki, Afryka Środkowa, Afryka Południowa).

Geopolityka regionu bałtyckiego. Wykład: pojęcie “regionu bałtyckiego”; geograficzne i historyczne uwarunkowania współpracy państw bałtyckich; Rosja i Niemcy a pozostałe państwa bałtyckie; Stany Zjednoczone, Wielka Brytania – wpływy geopolityczne i interesy w regionie bałtyckim; zarys polityki bezpieczeństwa Polski na tle polityk Litwy, Łotwy, Estonii, Finlandii, Szwecji i Danii; Ekologia, energetyka, nauka i kultura – “miękkie” pola współpracy państw bałtyckich. Ćwiczenia: geografia regionu bałtyckiego – zarys; historia państw regionu w kontekście wzajemnych relacji geopolitycznych; współpraca i rywalizacja w regionie, w ujęciu historycznym i współczesnym; wspólne interesy geostrategiczne krajów bałtyckich a oddziaływanie aktorów zewnętrznych.

Geopolityka Międzymorza. Wykład: Tożsamość środkowoeuropejska (kryteria wyodrębnienia regionu Europy Środkowej); Geopolityka Europy Środkowej; Przeobrażenia polityczne w Europie Środkowej po 1989 r.; Aspiracje europejskie i transatlantyckie krajów Europy Środkowej; Potencjał i specyfika potrzeb krajów Europy Środkowej w relacjach z USA; Wpływ integracji i tendencje odśrodkowe w funkcjonowaniu państw Europy Środkowej jako członków UE; Aspekty bezpieczeństwa Europy Środkowej; relacje V4-UE-NATO; Problem polityki transatlantyckiej krajów Europy Środkowej wobec wspólnej polityki zagranicznej UE; Zaangażowanie krajów Europy Środkowej w realizację Wspólnej Polityki

			<p>Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE; Europa Środkowa jako obszar realizacji polityki sąsiedztwa UE. Geopolityczne koncepcje Międzymorza i Trójmorza.</p> <p>Ćwiczenia: Rola Czworokąta Wyszehradzkiego; Problem suwerenności państwowej w polityce państw i narodów Europy Środkowej w relacjach z otoczeniem zewnętrznym i USA; Geopolityczna ewolucja krajów Europy Środkowej po wstąpieniu do Unii Europejskiej i NATO; Współpraca państw Europy Środkowej w ramach trzech filarów Unii Europejskiej; Koszty i korzyści członkostwa państw Europy Środkowej w UE, USA wobec koncepcji Trójmorza; Aktywność 9 Bukaresztańskiej w przestrzeni transatlantyckiej; Region Europy Środkowej a oddziaływanie Rosji i Chińskiej Republiki Ludowej.</p> <p>Prognozowanie w geopolityce</p> <p>Wykład. Wprowadzenie do zagadnień prognozowania geneza; metody oraz techniki prognozowania: siatka pojęciowa (dzikie karty, słabe sygnały; czarne łabędzie; czarne słonie; teoria szarych systemów); metody (ekstrapolacja, analogia, analiza morfologiczna, analiza szeregów czasowych, metoda wskaźnikowa; metody heurystyczne; metoda scenariuszowa; Four Futures); zasady efektywnego prognozowania Paula Saffo; Analiza podstawowych błędów poznawczych. Ćwiczenia – analiza zmian geopolitycznych; identyfikacja kluczowych megatrendów; analiza tekstów prognostycznych – Prognoza Klubu Rzymskiego, Raporty Narodowej Rady Wywiadu USA; analiza raportów z gier wojennych; prezentacja prognoz przygotowanych przez studentów.</p> <p>Proseminarium, seminarium licencjackie. Przygotowanie do napisania pracy licencjackiej.</p>	
3.	grupa przedmiotów fakultatywnych I	10	<p>Siła w czasie i przestrzeni. Wykład: pojęcie siły. Potęgomelia. Siła wojskowa i jej względność w stosunku do uwarunkowań geograficznych oraz potencjału i charakteru przeciwnika. Czynniki czasu w zastosowaniu siły wojskowej. Historyczna zmienność znaczenia czynnika militarnego. Projekcja siły. Siła ekonomiczna, informacyjna, polityczna, cywilizacyjna. Mechanizm równowagi sił w świecie antycznym: wojna peloponeska; uniwersalizm europejski i początki europejskiej dominacji – wyprawy krzyżowe, wielkie odkrycia geograficzne, wojny kolonialne; pokój westfalski i jego znaczenie dla historii stosunków międzynarodowych; epoka napoleońska i konsekwencje wiedeńskiego porządku międzynarodowego –</p>	<p>G1A_W01 G1A_W02 G1A_W03 G1A_W04 G1A_W05 G1A_W06 G1A_W07 G1A_W08 G1A_W09 G1A_W10</p>

			<p>Carl von Clausewitz. Zasada równowagi sił w polityce zagranicznej Wlk. Brytanii w XIX wieku; zjednoczenie Niemiec w XIX w. i jego konsekwencje dla równowagi sił na kontynencie europejskim; I wojna światowa i ład wersalski; nowy porządek po zakończeniu II wojny światowej; zimna wojna; świat po 1989 r. Od dwubiegunowości do wielobiegunowego obrazu stosunków międzynarodowych; „siła” we współczesnych stosunkach międzynarodowych; główni „aktorzy” międzynarodowej sceny politycznej.</p> <p>Zajęcia fakultatywne I. Konkretna tematyka zajęć każdorazowo wybierana przez grupę spośród propozycji wykładowców. Glokalizacja tożsamości. Wykład: glokalizacja, glokalność i glokalizm. Glokalizacja w świetle teorii społecznych: kultura tożsamość, poczucie przynależności. Tożsamości – identyfikacje kulturowo-cywilizacyjne. Tożsamość polityczna, etniczna, kulturowa, zawodowa, seksualna, itp. – płynność dominujących samoidentyfikacji w funkcji czasu, na poziomie wielkich grup społecznych. Ćwiczenia: tożsamości globalne a lokalne. Tworzenie nowych tożsamości w zglobalizowanym świecie. Transnacionalizm, kosmpolityzm. Glokalizacja 2.0. Ograniczenia glokalizacji w sferze tożsamości.</p> <p>Wykład monograficzny I. Konkretna tematyka zajęć każdorazowo wybierana przez grupę spośród propozycji wykładowców.</p>	<p>G1A_W11 G1A_W12 G1A_W13 G1A_W14 G1A_W15 G1A_U01 G1A_U02 G1A_U03 G1A_U04 G1A_U05 G1A_U06 G1A_U08 G1A_U09 G1A_U10 G1A_U11 G1A_U12 G1A_K01 G1A_K02 G1A_K03 G1A_K04 G1A_K05</p>
4.	grupa przedmiotów fakultatywnych II	10	<p>Kosmo-polityka. Przestrzeń kosmiczna – pojęcie, uwarunkowania geograficzne, fizyczne, itp. Status prawny przestrzeni kosmicznej - ewolucja i kontrowersje. Polityka kosmiczna wybranych państw. Perspektywy konfliktu w Kosmosie. Wykorzystanie przestrzeni kosmicznej dla celów wojskowych i gospodarczych oraz badawczych.</p> <p>Zajęcia fakultatywne II. Konkretna tematyka zajęć każdorazowo wybierana przez grupę spośród propozycji wykładowców.</p> <p>Wartości i etyka w polityce międzynarodowej. Wykład: Główne koncepcje filozoficzno-etyczne dotyczące relacji politycznych w skali międzynarodowej. Etyka realistyczna. Etyka niedoskonała. Etyka odpowiedzialności. „Utopie relewantne”. Etyka uniwersalna. Etyka „przekonań”. Ćwiczenia: Etyka prowadzenia wojny. Zagadnienia etyczne w dyplomacji i w praktycznym działaniu służb specjalnych. Studia wybranych przypadków.</p>	j.w.

			Wykład monograficzny II. Konkretna tematyka zajęć każdorazowo wybierana przez grupę spośród propozycji wykładowców.	
		razem	180	

Język polski – lektorat dla obcokrajowców w wymiarze 4 ECTS (realizowany na studiach stacjonarnych)

14. SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:

Prowadzący określa szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji, a następnie umieszcza je w karcie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych (osiągnięcie sylwetki absolwenta). Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

- 1) **proces dyplomowania** – poprzez prace dyplomowe weryfikuje się zakładane efekty uczenia się. Oceniane są one przez promotora i recenzenta;
- 2) **wymianę międzynarodową studentów** – dzięki uzyskiwaniu informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej;
- 3) **osiągnięcia kół naukowych** – informacja zwrotna uzyskiwana jest poprzez recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznawane stypendia Rektora i Ministra);
- 4) **badanie losów absolwentów** – poprzez uzyskiwanie od nich informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy;
- 5) **badanie opinii pracodawców** – w drodze: opiniowania przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego; przekazywania informacji o przydatności uzyskanych w trakcie studiów efektów uczenia się w ramach wykonywanej przez absolwenta pracy zawodowej.

Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się w trakcie studiów są:

- 1) **Prace etapowe** – realizowane przez studenta takie jak: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies. Kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, projekt – przeprowadzane są według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia. Wszystkie dodatkowe sposoby zaliczenia wymagają instrukcji.
- 2) **Egzaminy z przedmiotu.** Pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny. Forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.
 - a) **Egzamin ustny** powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników. Co najmniej dwa tygodnie przed terminem egzaminu prowadzący przekazuje studentom w formie pisemnej zagadnienia egzaminacyjne. Ich odbiór jest potwierdzany przez przedstawiciela studentów,
 - b) **Egzamin pisemny** może być organizowany w formie testowej lub opisowej. Egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność. Prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin, gdy w sytuacji, gdy praca studenta nie jest samodzielna (student korzysta z niedopuszczonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób);
- 3) **Zaliczenie i zaliczenie z oceną.** Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu.

Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.